

I. SZEKCIÓ

A pandémia és a veszélyhelyzeti működés hatása az egészségügyi ellátásban I.

Covid-19-fertőzött vagy gyanús páciensek sürgősségi szemmel

Hamucska György

Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház, Győr

A Covid-19-világjárvány 2019 telén indult útjára. Már 2021 nyár végén, ősszel elmondhattuk 1,5 éves tapasztalatok birtokában, hogy egyre többet tudunk a koronavírus ellátását illetően.

Célkitűzés: Bemutatni a koronavírus-gyanús vagy igazolt esetekből a tünetekre fókuszáltnak, mi miatt került az infektológiai osztályra, és ami a tünet mögött occultan zajlott.

Alkalmazott módszer: Retrospektív dokumentációelemzés, esetbemutatók. Rávilágítani a Covid-19-gyanús és igazolt esetek háttérben megbújó akut kórképekre, pl. GIV, septicus shock.

Többdimenziós a probléma: humánerőforrás-krízis (kiemelten a minőségi veszteség), kapacitás allokációs probléma a járvány idején, kifáradás veszélye, a sürgősségi szemlélet mindenhol jelen legyen.

Kulcsfogalmak: koronavírus, occult, humán erőforrás

Gondolatok a Covid-19-fertőzött beteg újraélesztéséről a légúti sürgősségin

Blánár Ilona

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok

Napjainkban a Covid-19-pandémia következtében egy komplex foglalkozási (kiegészítő) traumának vagyunk szemtanúi, amely mind hazai, mind nemzetközi szinten érinti az ápolókat. Mindez kiemelten igaz a sürgősségi ellátókra is. Az előadás célja bemutatni a sürgősségi osztályon dolgozók lelkiegészség megőrzéséért, fejlesztéséért végzett mentálhigiénés projekt tervezését, kivitelezését és megvalósítását.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kórház, Sürgősségi Osztály dolgozói saját, belső kezdeményezésével indult egy mentálhigiénés látásmóddal szervezett lelki egészségvédő és személyiség-erősítő projekt. Ennek tartalmi elemei: interaktív szakmai előadások, vezetett esetmegbeszélések, kommunikációs-, konfliktus kezelési technikák, önismeretet fejlesztő-, csapatépítő játékok.

A személyiség egészét érintő kognitív kimerüléssel járó, fizikális, emocionális, mentális változásokat eredményező kiegészítő tünetcsoport nemcsak az egyénre hat kedvezőtlenül, hanem következményesen károsan befolyásolhatja a betegellátás minőségét és a munkahelyi elégedettséget. A sürgősségi ellátók rendszeres, időnyomásmentes találkozása lehetőséget teremt szakmai tudásuk fejlesztésére, önértékelésük, motiváltságuk, összetartozás érzésük helyreállítására, növelésére.

A Covid-19-járvány idején egyre inkább előtérbe került a sürgősségi betegellátó osztályokon dolgozó munkatársak lelki egészségvédelme. A segítő szakmában, sürgősségi ellátásban dolgozók, nem tudják

önmagukat segítettként identifikálni, nem tudnak segítséget kérni, sem elfogadni. A saját szakmai közösségen belül szervezett mentálhigiénés szemléletű technikák, módszerek alkalmazása segítséget tud nyújtani az ápolóknak lelki egészségük megőrzésére, a kiégés szindróma tüneteinek enyhítésére, amelynek hozománya lehet a magasabb beteg- és dolgozói elégedettség.

Kulcsfogalmak: Covid-19, sürgősségi ellátás, mentálhigiéné, kiégés, projekt

Covid-19-pandémia során kialakított betegutak a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Sürgősségi Orvostani Tanszék Sürgősségi Betegellátó Osztályán

Deák András, Dr. Fusz Katalin, Dr. Kani-zsai Péter László

Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ, Sürgősségi Orvostani Tanszék, Sürgősségi Betegellátó Osztály, Pécs

A 2020. év elején hazánkban is megjelenő Covid-19-világjárvány az amúgy is sok beteget fogadó sürgősségi ellátóhelyeken pluszterheket vont maga után. A Covid-19-járvány során a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Sürgősségi Orvostani Tanszék Sürgősségi Betegellátó Osztályán (PTE KK SOT SBO) felvett Covid-19-gyanús vagy igazoltan fertőzött betegeinek külön betegutakat kellett kialakítani. A kialakított betegutakat mutatjuk be 2019. évtől 2021. év szeptember végéig. A megjelent betegek számát és a triázs idők változását vizsgáltuk. Felmértük, hogy a Covid-19-pandémia hatással volt-e a triázs időkre.

Retrospektív, kvantitatív, dokumentumelemzést végeztünk a PTE KK SOT SBO-n 2019. január 1. és 2021. szeptember 30. között ($n=114948$). A felmérés első évében

41 483, a második évben 41 016, míg a harmadik 2021. szeptember 30-ig 32 449 beteg jelent meg a PTE KK SOT SBO-n. A dokumentumelemzés során a betegszámokat és a triázs időket használtuk fel. Adatelemzéshez leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, ANOVA-t, Kruskal-Wallist és lineáris regressziót végeztünk ($p < 0,05$).

2019. év végére az átlagos triázs idő szignifikánsan csökkent ($r=0,53$, $p < 0,001$). A 2020. áprilisban bevezetett új betegutak, intézkedések a triázs időre gyakorolt hatását elemezve összehasonlítottuk a 2020. április előtti ($29,85 \pm 22,66$ perc) és utáni átlagos triázs időket ($35,19 \pm 17,61$ perc), a különbség nem szignifikáns ($t=-1,67$, $p=0,096$).

A pandémia megjelenésével új betegutakat kellett szerveznünk, amelyek gyorsak és megfelelnek a járványügyi szabályoknak is. A betegutakat nehezítette a dolgozói osztottság, a több telephelyen való sürgősségi ellátás is. A triázs időkből látszik, hogy a magas koronavírusos betegszámok ellenére sem emelkedtek a triázs idők az előző évekhez képest. Mindez köszönhető a gyors, rugalmas, azonnal változni és alkalmazkodni képes sürgősségi betegellátásnak, amelyet a PTE KK SOT SBO vezetősége és a PTE Klinikai Központ vezetősége, a PTE Operatív Törzs folyamatos konzultációja eredményezett.

Kulcsfogalmak: betegutak, sürgősségi betegellátó osztály, triázs idő, Covid-19

Korai ritmuszavar detekció a Covid-járvány alatt

Fülöp Eszter

Gottsegen György Országos Kardiovaszkuláris Intézet, Budapest

A Covid-járvány hirtelen betörése gyors reagálást követelt meg a hazai és globális

egészségügytől. A betegek váratlanul csak sürgősségi ellátás keretein belül jutottak a rendszerbe, de sok esetben a fertőzéstől való félelem a panaszos pácienseket is távol tartotta.

A vizsgálat célja: A korai észlelés előnyeinek vizsgálata.

Olyan ritmuszavarral élő betegek utánkövetéses, dokumentáció elemzéses vizsgálata és esetbemutatása, akik ritmusszabályozó készülékkel élnek és azzal kapcsolatban távmonitorozási lehetőségben részesülnek.

A kutatás eredményei: A beültetett készülékkel élők szoros utánkövetése lehetővé tette a csökkentett kapacitású egészségügyi ellátórendszer tehermentesítését és a betegbiztonság maradéktalan megvalósulását a telemetriás eszközök segítségével. Használatával a direkt kontaktok száma csak a problémás esetekre korlátozódott, a rendszeres megjelenéseket nullázta, azonban vitális indikációk azonnali felállításával sürgős műtéteket, mint kamrai tachycardia ablációja, ICD elektródatörés miatti, PM elektróda repozíciót és telepkimerülés miatti generátor cseréket, tudtunk elvégezni, valamint orvosi telefonos konzultációval a gyógyszeres terápiát módosítani és hatékonyságát ellenőrizni is volt módunkban.

Eredményeink: A telemetriás pacemaker-monitorizálási lehetőség gyors kiterjesztése, a betegeknek történő azonnali kihelyezése: biztonságérzetet nyújt, a járvány idején a karantén maximálisan betartható, hiszen nem kell a kórházban megjelenni – direkt betegút jelölhető ki – és a ritmuszavarokra, gyors, adekvát terápia alkalmazható.

Kulcsfogalmak: távmonitor, pacemaker, korai észlelés, adekvát terápia

A 17. beteg Magyarországon, avagy a post-Covid ellátás kezdete a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórház és Jósa András Oktatókórházban

Soltész Judit, Erdei Viktória

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórházak és Egyetemi Oktatókórház, Nyíregyháza

Előadásunk célja, hogy betekintést nyújtsunk a post-Covid légzésrehabilitációs ellátásba, mindezt az országban 17.-ként, a megyénkben elsőként megfertőződött beteg esettanulmányán keresztül. Ezen előadás keretein belül szeretnénk bemutatni a gyógytornászok szerepének fontosságát a fertőzés lezajlása után visszamaradt szövődmények kezelésének szerepében. Ezáltal betekintést nyerve a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kórház és Jósa András Oktatókórház komplex légzésrehabilitációs programjába, ennek teljes bemutatásával.

A légzésrehabilitációs osztályon használt vizsgálati eszközöket vesszük alapul:

- légzésfunkciós vizsgálati eredmények,
- vérnyomás, pulzus, O₂-szaturáció változása terhelés alatt.

Terhelhetőségi szint felmérése a program előtt és után az alábbi mérésekkel:

- 1 perces, illetve 6 perces járástávolság mérése,
- 4. bordánál mért mellkaskiterés mérése (erőltetett belégzés, illetve kilégzés különbsége),
- STST (Sit To Stand Up) teszt,
- Borg skála,
- VAS skála.

A beteg panaszai enyhítése és a terhelhetőség növelésére csoportos légzőtornát alkalmaztunk, amelynek része az esszenciális légzés, rekesztorna, mellkasmobilizációs gyakorlatok, stretching. Állóképességének és terhelhetőségének növelésére

kerékpártréninget alkalmaztunk. Mellkas- és ízületek mobilizálása, törzsizmok erősítése gerinctorna keretein belül történt. Ennek eredményeképpen elmondhatjuk, hogy a post-Covid légzésrehabilitáció jótékony hatással van a cardiovascularis rendszerre, a beteg mentális és fizikai állapotának javulására.

A gyógytorna rehabilitációs folyamata az intenzív osztályon kezdődik, de nem érhet véget, amikor a beteg elhagyja a kórházat. A mindennapi élethez való visszatéréshez elengedhetetlen a gyógytorna ambuláns kezelet közötti folytatása is.

Kulcsfogalmak: post-Covid, légzésrehabilitáció, cardiovascularis gyógytorna

Egy a cél, egy a harc! – avagy az összehangolt teammunka jelentősége a Covid intenzív osztályon

Potorné Kovács Anikó

Szent Damján Görögkatolikus Kórház,
Kisvárd

A koronavírus által okozott pandémia, az intenzív osztályokat is nagy kihívás elé állította. Bár Magyarország lassan az ötödik hullámon is túl van, de még ez az időszak is az élet – halálküzdelemről szól.

A járvány miatt bekövetkező beteglétszám-növekedés és a betegség egyre súlyosabb lefolyása rávilágított az intenzív osztályok és az ott folyó munka fontossága mellett, annak hiányosságára is. A világjárvány idején – a biztonság és eredményes betegellátás biztosítása érdekében –, az összehangolt csapatmunka, a teammunka jelentősége még inkább előtérbe került, fontossága felértékelődött. A csapatmunka – mint egy mozgató rugó – fontos és nélkülözhetetlen. A jól működő csapatmunka

megteremtheti többek között a megfelelő megbízhatóságot és minimalizálni tudja a szövődmények kialakulását is. Tudjuk, hogy egy jól működő intenzív osztály is egy jól összehangolt csapatmunkán alapszik.

Megfigyelés: Előadásomban rávilágítok a teammunka fontosságára és jelentőségére. Bemutatom, hogy ez hogyan valósult meg intézményünk Covid intenzív osztályán. Bemutatom, hogy intézményünkben – rövid időn belül – hogyan sikerült egy egységes, Covid intenzív teamet felállítani. Bemutatom, hogy intézményünk hogyan biztosította a Covidos beteg intenzív ellátását, a megfelelő számú szakápolót. Hogyan történt az átvezényelt egészségügyi szakdolgozók intenzív terápiás ellátásra vonatkozó ismereteinek felelevenítése és az esetleges hiányosságok pótlása.

Az intézmény célja az volt, hogy minden betegágy mellett jól felkészített, képzett ápoló álljon. Az ápolók hozzáállásának és szakmai tudásuknak köszönhetően a mindennapi nehézségekkel szembenézve mindez megvalósult.

Bajtársak lettünk együtt harcoltunk egy ismeretlen ellenség ellen.

Kulcsfogalmak: Covid, teammunka, csapat, intenzív osztály

A gyermekellátás és szinterei a Covid-járvány idején

Takácsné Jenei Éva

Szent Damján Görögkatolikus Kórház,
Kisvárd

Viszonylag kevesebbet hallottunk a koronavírus tekintetében arról, hogyan érinti a járvány a gyerekeket, ami nem azt jelenti, hogy a 18 év alattiakra nem veszélyes a vírus. A napjainkban egyre többet hallott – gyermek-

kori koronavírus fertőzéshez kapcsolódó, a koronavíruson átesett fiatalokat, gyermekeket érintő – sokszervi gyulladás a szülőkben újabb kérdéseket vethet fel, félelmet válthat ki. Előadásomban szeretném bemutatni azt a kutatást, melyet a kisvárdai Szent Damján Görögkatolikus Kórház gyermekgyógyászati ellátásában végeztem. A kutatás célja az volt, hogy megvizsgáljam kórházunk ellátási területén – a szakrendelésünkön és osztályunkon – 2020. 03. 01-től 2022. 05. 31-ig tartó időszakban vizsgált és kezelt gyerekek közül hányan voltak Covid-19-fertőzés gyanúsak, a gyanús esetekből mennyi lett pozitív eredményű. Hangsúlyt szeretnék fektetni arra, hogy a vizsgált időszakban, hány gyermeket figyeltünk meg és kezeltünk a sokszervi gyulladás tünetei miatt.

Módszer: Egészségügyi dokumentációk feldolgozása, elemzése, az eredmények statisztikai módszerrel történő kimutatása. A koronavírus gyanújeleivel a kórházba kerü-

ló gyermekek száma és a szövődményként jelentkező sokszervi gyulladás tüneteit mutatók száma.

A koronavírus gyanújeleivel a kórházba kerülő gyermekek száma és a szövődményként jelentkező sokszervi gyulladás tüneteit mutatók száma feltételezésem szerint jelentős mértékben növekedett a vizsgált időszakban.

Fontosnak tartom, hogy az egészségügyi szakdolgozók ismerjék a többszervi gyulladást és jellemző tüneteit, az utókezelés fontosságát, hogy kompetencián belül, megfelelő módon tájékoztatást tudjanak nyújtani a szülők részére is. Előadásomban ezen eredmények figyelembevételével a gyerekek Covid-érintettségével kapcsolatos fontos tudnivalókat és a többszervi gyulladást ismertetem.

Kulcsfogalmak: koronavírus, járvány, tünetek, sokszervi gyulladás